

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **I. Ch.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2015, č. j. OAM-514/ZA-ZA05-P16-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2016, č. j. 1 Az 54/2015 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 11. 2015, OAM – 514/ZA-ZA05-P16-2015 žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Žalobu proti žalovanému rozhodnutí zamítl Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) rozsudkem ze dne 13. 9. 2016, č. j. 1 Az 54/2015 – 32.

Stěžejním důvodem k podání žádosti žalobce o mezinárodní ochranu v České republice byla podle městského soudu jeho neochota vrátit se zpět na Ukrajinu z důvodu obav z povolání do armády. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. V žádosti výslovně sdělil, že nikdy nebyl politicky ani veřejně aktivní a ve vlasti neměl problémy se státními orgány.

Žalovaný posuzoval situaci žalobce na základě informací o Ukrajině, z nichž vyplynulo, že na Ukrajině neprobíhá totální vnitřní ozbrojený konflikt. Ke střetům separatistů a zástupců vládní moci dochází pouze na jihovýchodě Ukrajiny, situace na západě a středu země je však klidná. Žalobce pochází ze západu země a sám uvedl, že před odjezdem z vlasti žil v západní části Ukrajiny v Zakarpatské oblasti v místech nacházejících se pod plnou kontrolou současné vlády. Události v Mukačevu a Lvově z července 2015, na které poukazoval, byly podle městského soudu ojedinělým incidentem. Ze zpráv o Ukrajině učinil městský soud závěr, že současní radikálové

z Pravého sektoru nejsou představiteli oficiální politiky země, místní vláda naopak zakročuje v případě násilí, kterého se příslušníci Pravého sektoru dopouštějí.

Městský soud taktéž připomněl, že podle stávající judikatury je branná povinnost legitimní občanskou povinností za předpokladu, že se taková služba vykonává humánním způsobem. Za újmu přitom nelze považovat případný postih, kterému by byl žalobce vystaven pro odmítnutí vojenské služby, neboť povinnost nastoupit vojenskou službu je jedna z nejzákladnějších státoobčanských povinností. Nutnost nastoupit do armády proto sama o sobě nepředstavuje azylově relevantní okolnost. Městský soud neshledal v žalobcově případě ani okolnosti pro udělení azylu z důvodu sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Žalovaný v rozhodnutí také učinil úvahu, která se týká případných důvodů pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. V tomto případě se však jedná o správní uvážení, které vlastní úvahou soud nahradit nemůže.

V žalobcově situaci neshledal městský soud ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Podle něj nejde o osobu, které by hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. V ní uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Podle něj se městský soud řádným způsobem nevyřadil se všemi důvody žádosti o mezinárodní ochranu, zčásti je nemístně zlehčil a zcela ignoroval. Poukázal přitom na to, že v řízení prezentoval obavy z návratu do domovské vlasti a to kvůli dlouhodobému vnitrostátnímu ozbrojenému konfliktu, v jehož důsledku by musel po návratu nastoupit do armády a jít válčit, což nechce pro rozpor s vyznáním a s ohledem na vlastní život. Dále uvedl, že i když boje probíhají na východu země, nelze zlehčovat situaci v západní části země, neboť v červenci 2015 došlo k opakovaným násilnostem, jejichž obětmi se stali nevinní civilisté. Právě na západě Ukrajiny - ve Lvově - došlo činností Pravého sektoru k výbuchu dvou náloží a v Mukačevu došlo k násilnostem mezi Právým sektorem a vládou. Podle stěžovatele jsou u něj naplněny důvody pro přiznání doplňkové ochrany podle §14a zákona o azylu z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti a z důvodu svévolného násilí v situacích vnitřního ozbrojeného konfliktu v jeho domovské zemi.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svém dosavadním postoji. Uvedl, že stěžovatelovo tvrzení o odmítání nástupu do armády z důvodu vyznání nebylo součástí důvodů žádosti o mezinárodní ochranu, nebylo namítáno ani v žalobě, jde o nové tvrzení prezentované v kasační stížnosti. Poukázal na to, že tvrzené násilnosti z roku 2015 posoudil žalovaný i městský soud. Jeho názor i názor městského soudu jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud při rozhodování o kasační stížnosti ve věcech řízení o mezinárodní ochraně musí vždy nejprve posoudit, zda je včasná a řádně odůvodněná kasační stížnost též přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vychází přitom z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec

pokračování

konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, přitom demonstrativně vymezil přibližně 5 typových okruhů právních otázek, u kterých se může jednat o přijatelnou kasační stížnost. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti předně netvrdil a neoznačil konkrétní důvod, jímž by měla kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně přesáhnout jeho vlastní zájmy. Svou žádost o udělení mezinárodní ochrany opírá o obavu z návratu z toho důvodu, že mu v zemi původu (Ukrajina) hrozí výkon branné povinnosti v místě konfliktu na východě země.

Nejvyšší správní soud se otázkou obav z odvedení do armády obecně, jakož i ve vztahu k aktuální situaci na Ukrajině, zabýval opakovaně (viz např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016-24, či ze dne 26. 10. 2016, č. j. 10 Azs 175/2016-26). V žádném z těchto případů neshledal tuto obavu obecně jako azylově relevantní. Jinak tomu není ani v případě stěžovatele. Pouhá averze k vojenské službě nebo strach o život samy o sobě nemůžou zakládat azylově relevantní důvod (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 8. 1994, č. j. 6 A 509/94-27).

Ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68 vyložil, že právní úprava míří výhradně na civilisty, nikoliv na vojáky, kteří se nacházejí v oblasti ohrožené vnitřním ozbrojeným konfliktem. Pokud se tedy stěžovatel domáhá doplňkové ochrany z obavy, že jako voják se bude muset pohybovat v ohrožených oblastech Ukrajiny, nesplňuje tyto podmínky a vážná újma ve smyslu citovaného ustanovení mu hrozit nemůže.

Pokud by se těchto obav dovolával jako civilista, Nejvyšší správní soud již několikrát dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části Ukrajiny, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (např. rozsudek ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014-25, a usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015-28). Stěžovatel pochází ze Zakarpatské oblasti, která se nachází na západě země, a nic nenasvědčuje tomu, že by byl jako civilista vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy v důsledku konfliktu v Luhanské a Doněcké oblasti.

Pro všechny shora uvedené závěry Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Proto kasační stížnost odmítl podle § 104a s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně 6. dubna 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu